

ne postoje) upućuju na trovanja u raznim krajevima Hrvatske. Najpoznatiji je slučaj s Raba iz 2004. kada je trovanjem usmrćeno 20-ak supova. Krivci nikad nisu osuđeni.

NAJSTRAŠNIJI SLUČAJ TROVANJA SUPOVA U POSLJEDNJIH 20 GODINA!

Rab 2004. - otrovano 17 bjeloglavih supova!

Najčešće korišteni otrovi su karbofuran i metomil!

Potrebno je napomenuti da od otrova nitko nije siguran – čak i najmanja količina karbofurana može ubiti djecu u igri u prirodi, što se već događalo u svijetu!

Regionalni projekt protiv trovanja

Cilj ovog projekta je stvoriti preduvjete za uspješnu provedbu zakona u slučajevima trovanja, upoznati sve odgovorne osobe i građane s njihovim mogućnostima postupanja i obavezama te tako preventivno djelovati protiv trovanja.

Što učiniti ako primijetite trovanje?

Trenutno ne postoji protokol za postupanje u slučaju pronalaska otrovanih ili uginulih divljih životinja te je najbolje kontaktirati više ustanova:

1. Jedinstveni europski broj za hitne službe: 112,
2. Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu: 01 4886 840,
3. Nažalost, slučajevi trovanja divljih životinja ne obrađuju se na zadovoljavajući način stoga **molimo da obavijestite i udrugu BIOM (01 4100 018, info@biom.hr)** koja će se potruditi da svaki slučaj trovanja dobije primjerenu pažnju nadležnih institucija.

Nacionalni koordinator na projektu:

Udruga BIOM/Birdlife Croatia

Preradovićeva 34, 10000 Zagreb, Croatia

www.biom.hr; info@biom.hr

Tel:01/4100-018

Regionalni koordinator na projektu:

Vulture Conservation Foundation

www.4vultures.org

ZAUŠTAVIMO TROVANJE DIVLJIH ŽIVOTINJA!

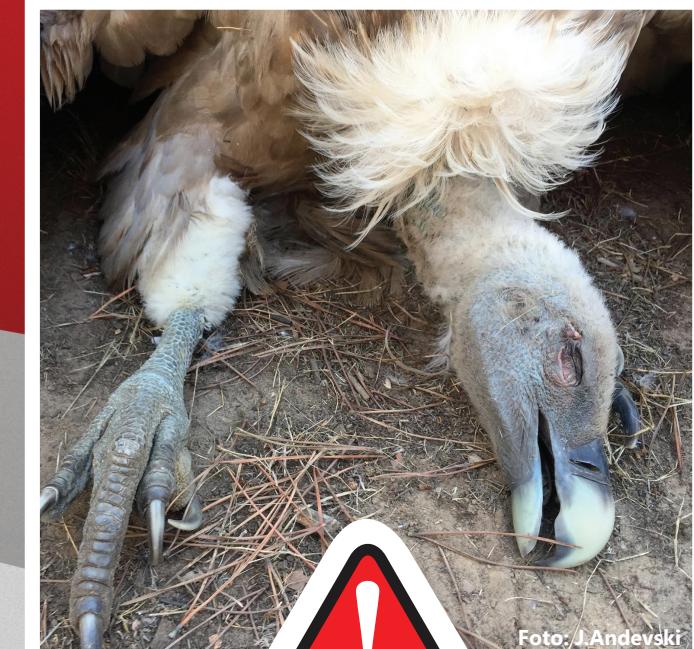

Foto: J. Andevski

**REGIONALNI
PROJEKT
PROTIV
TROVANJA**

Trovanje – ilegalna i opasna kontrola predatora

Trovanje je jedan od najčešćih i najopasnijih načina istrebljivanja predatora diljem svijeta. **Najčešći način trovanja životinja u Hrvatskoj je ilegalno i namjerno postavljanje zatrovanih mamaca, kao način borbe protiv šteta koje predatori mogu uzrokovati u stočarstvu i lovstvu.** Prilikom ovakvih pokušaja trovanja redovito stradavaju druge životinje - pa čak i ljudi! Bjeloglavom supu, u Hrvatskoj zaštićenoj vrsti, to je i danas jedna od najvećih prijetnji. Trovanje je doprinijelo izumiranju ili smanjenju broja supova u većem dijelu Europe. Od četiri vrste europskih supova, dvije su na rubu izumiranja (kostoberina i sup starješina). **U zadnjih 20 godina pronađeno je 465 otrovanih supova u 227 odvojenih slučajeva trovanja u zemljama jugoistočne Europe.** Pronađene ptice zasigurno su samo manji dio ukupne brojke.

Supovi i trovanje u Hrvatskoj

Bjeloglavi sup, danas ponos Cresa i Kvarnera, nekoć je živio na teritoriju gotovo čitave Hrvatske, zajedno s još dvije vrste supova – starješinom i crkavicom. Supovi su efikasno uklanjali lešine iz prirode i time nas štitili od antraksa i drugih zaraznih bolesti. Godine i godine namjernog trovanja vukova, med-

vjeda, čagljeva i pasa rezultirale su stradavanjem značajnog broja ostalih divljih životinja. Tako su sup starješina i crkavica izumrli u Hrvatskoj, a bjelogлавi sup opstao je samo na Kvarnerskim otocima gdje stoka nije imala gotovo nikakvih neprijatelja, stoga ni praksa trovanja nije bila raširena. Dovodenjem divlje svinje na Cres i povremenim dolascima čagljeva na Kvarnerske otoke, lokalno stanovništvo dobilo je nove neprijatelje te se i ondje, na tradicionalno sigurnim lokalitetima za supove, počelo trovati divlje životinje, time i supove.

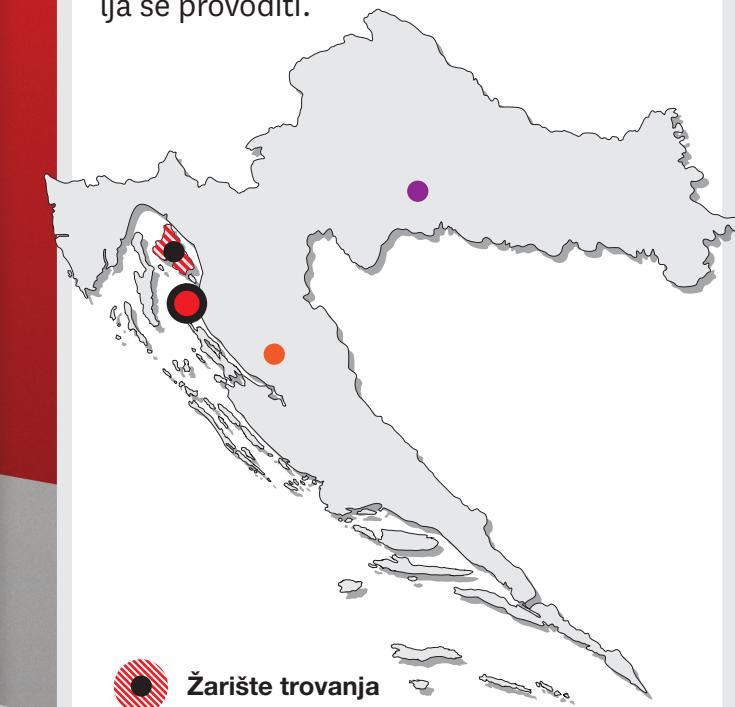

Krk 2016. - otrovan bjeloglav sup

Zašto se i dalje truje?

Zbog mogućih opasnosti, trovanje je zabranjeno u svim zemljama Europe još od 1980-ih, ali se, nažalost, i dalje koristi kao naizgled „brzo i jeftino rješenje“ problema koje vlasnici stoke te neodgovorni lov-

ci imaju sa zvijerima (najčešće s vukovima i čagljevima), podivljanim psima ili prekomjernim brojem divljih svinja. Zbog loše provedbe i primjene zakona te jednostavne nabavke otrova, ova opasna praksa nastavlja se provoditi.

● Žarište trovanja

● Mjesto masovnog trovanja

● Mjesto trovanja supova

● Mjesto trovanja divljih životinja

Na području čitave Hrvatske neodgovorni pojedinci i dalje truju divlje životinje. Prilikom pokušaja trovanja čagljeva 2018. stradalo je 10 škanjaca u srcu Parka prirode Lonjsko polje, a neslužbeni podaci (službeni